

— Ούτε ὁ κ. Καπποᾶ οὐτ' ἐγὼ πιστεύομεν λέξιν ἀφ' ὅσα διαδίδονται.

— Ἐννοεῖται, εἶπε διακόπτων ὁ Καπποᾶ.

— Ἐρχόμεθα ἀπλῶς νὰ σᾶς ἐπαναλάβωμεν ὅ,τι ἠκούσαμεν.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Βερδιέ, εἰς ὃν αἱ τόσαι ἐκεῖναι ἐπιφυλάξεις ἐνέπνεον ἀηδῖαν.

— Ἡ τιμὴ σας εἶνε τιμὴ ἰδική μας...

— Ἡ ὑπόληψις σας εἶνε ἰδική μας ὑπόληψις...

— Τὸ εἶπατε ἤδη αὐτό, κύριοι!... σᾶς παρακκλῶ! εἰπέτε μοι λοιπὸν τί ἐπενόησαν νὰ διαδώσουν;..

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Γκενώ ἀποτόμως, πολλὰ λέγουν... πολλὰ φλυαροῦν περὶ τῆς ἀνεψιάς σας... νά!

— Περὶ τῆς ἀνεψιάς μου; Τῆς Γιλβέρτης; Ὁ ταγματάρχης ἔστη πρὸς στιγμήν ἐνεός, ὡς νὰ μὴ ἀντελαμβάνετο. Περὶ τῆς ἀνεψιάς του; Καὶ τί κοινὸν ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς ἀνεψιάς του καὶ τῶν δύο ἐκείνων, ἐκεῖ εὐρισκομένων ἀνδρῶν; Μὲ ποῖον δικαίωμα ὁ Γκενώ τοῦ ὠμίλει περὶ τῆς ἀνεψιάς του; «Πολλὰ λέγουν!..»

Ποῖοι ἄθλιοι ἐτόλμησαν ν' ἀναμιξώσιν εἰς τὰς περὶ τῆς ὑποψηφιότητός του συζητήσεις τὸ ὄνομα, τὴν ὑπόληψιν ἴσως τῆς Γιλβέρτης;

Ἐπὶ στιγμήν ἐπῆλθεν αὐτῷ ἡ ἰδέα νὰ ἐγερθῆ, ν' ἀποπέμψῃ διὰ μιᾶς λέξεως τὸν Καπποᾶ καὶ τὸν σύντροφόν του καὶ νὰ διακόψῃ εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τὴν συνδιάλεξιν, μὴ θέλων νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ τοῦ ὁμιλήσωσι καὶ περὶ τῆς νεανίδος. Ἄ, δὸν Κισσώτ! δὸν Κισσώτ!.. Ὁ ἰσχυρὸς ἱππότης ἐξηκολούθει νὰ τὸν παρατηρῆ ἀπὸ τοῦ πλαισίου του.

Ἐπειτα ἐν τάχει ἐσκέφθη ὁ Βερδιέ ὅτι προτιμότερον ἦτο ἐπὶ τέλους νὰ μάθῃ τὰ πάντα καὶ ὅτι οἱ δύο ἐκεῖνοι ἄνδρες πιθανῶς—τίς οἶδεν;— ἦσαν ἀφωσιωμένοι εἰς αὐτόν. Τότε τοὺς ἠρώτησεν. Ἠρώτησε μὲ τὰ χεῖλη φρικιώντα καὶ τὴν καρδίαν σπυρῶς πάλλουσαν. Λοιπὸν ἐφλυάρουν αἱ; Ἄς ἀκούσωμεν τί ἔλεγον αἱ καὶ γλῶσσαι τοῦ τόπου περὶ τῆς ἀγαθῆς νεανίδος, ἣν αὐτὸς εἶχεν ἀνκθρέψει, περὶ τῆς Γιλβέρτης ἣτις ἦτο ἔντιμος ὡς αὐτὸς, εὐθεία τὸν χαρακτῆρα ὡς αὐτὸς!

Ἐφλυάρουν; Καὶ τί ἔλεγον;

Καὶ αὐτὸς ὁ Γκενώ ἐφαίνετο ἀμυχανῶν περὶ τὸν ἀκριβῆ δρισμόν... Ὁ Καπποᾶ τὴν φορὰν ταύτην παρεισήγαγεν ἐπιτηδείως τὸ ὄνομα τοῦ κ. δὲ Μομβρέν εἰς τὴν συνδιάλεξιν.

— Ὁ κ. δὲ Μομβρέν; ἠρώτησεν ὁ Βερδιέ.

— Μάλιστα! ὁ κόμης, ἐννοεῖται, ὄχι ὁ μαρκήσιος! Ὁ νέος κόμης.

— Λοιπὸν; ἠρώτησε καὶ αὖθις ὁ Βερδιέ, ὅστις ἠσθάνετο τὸ αἶμα ἀνερχόμενον εἰς τὴν κεφαλὴν του.

— Λοιπὸν...—καὶ ὁ Καπποᾶ ἔβλεπε τὸν Γκενώ καὶ τὰς στιβαρὰς χεῖρας τοῦ κτηνιάτρου, ὡς νὰ ἤθελε νὰ βεβαιωθῆ ὅτι θ' ἀνεχαιτίζον αὐταὶ αἰφνιδίον τι ὄργιλον κίνημα τοῦ ταγματάρχου—βεβαιούσιν ὅτι χάρις εἰς τὴν ἐπέμβασιν τῆς δεσποινίδος Βερδιέ...

— Χάρις εἰς τὴν ἐπέμβασιν τῆς δεσποινίδος Βερδιέ;... ἐπανελάθεν ὁ στρατιωτικὸς, ὡς παιδίον συλλαβίζον φράσιν ἀκατάληπτον δι' αὐτό.

— Ναί, χάρις εἰς αὐτὴν τὴν ἐπέμβασιν ὁ μαρκήσιος δὲ Μομβρέν, ὅστις ἐπρόκειτο ν' ἀντιταχθῆ κατ' ὑμῶν, ὡς καλῶς γινώσκετε..

— Μάλιστα... κατ' ἀρχάς...

— Λοιπὸν, χάρις εἰς τὴν ἀνεψιάν σας ὁ μαρκήσιος συγκατένευσε ν' ἀποσύρῃ τὴν ὑποψηφιότητά του!

Καὶ ὁ Καπποᾶ προσήλωσε τὸ βλέμμα ἀνωθεν τῶν διοπτρῶν του διὰ νὰ βεβαιωθῆ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ κεραυνοῦ ἐκεῖνου.

Ἄλλ' ὁ κεραυνὸς οὐδὲν παρήγαγεν ἀποτέλεσμα. Ὁ Βερδιέ ἔμεινεν ἐνεός, ἀναζητῶν ν' ἀνεύρῃ νόημα τι εἰς αὐτό, τὸ ὅποιον τοῦ ἔλεγον, ἀναλογιζόμενος κατὰ πότον ἡ Γιλβέρτη ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν τινὰ οἰανδήποτε ἐπὶ τοῦ μαρκησίου. Καὶ ἐνόμιζεν ὅτι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ καθήμενοι ἐνώπιόν του ἦσαν νευρόσπαστα ἢ παράφρονες.

— Ἡ ἐπέμβασις τῆς Γιλβέρτης;.. Πῶς ἡ ἐπέμβασις τῆς Γιλβέρτης;.. Τί σημαίνει τοῦτο; Ἡ ἀνεψιά μου οὐδὲ κἂν γνωρίζει τὸν μαρκήσιον.

— Βεβαίως ὄχι, ἀπήντησεν ὁ Καπποᾶ δριςτικῶς ἐνθαρρυνθεὶς, ἀλλὰ γνωρίζει τὸν κόμητα.

— Τὸν κόμητα;

— Τὸν κ. Ροβέρτον δὲ Μομβρέν, εἶπεν ἡ βαρεῖα φωνὴ τοῦ Γκενώ.. Τέλος πάντων τὸν νέον Μομβρέν!.. Οἱ νέοι μεταξὺ τῶν συμφιλιούντων!

Καὶ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐπρόφερε μετὰ τινος γέλωτος ὁ κτηνίατρος. ἦτο γέλως βάνυστος, περιέχων ὑπαινιγμὸν χυδαίως εἰρωνικόν, ὅστις παρήγαγεν ἐπὶ τοῦ Βερδιέ ἀποτέλεσμα ἀλλόκοτον, τὸν δυσηρέστησε, τὸν ἠνώχλησεν, ἐξήγειρε τὴν προσοχὴν του διὰ μιᾶς.

(Ἐπεται συνέχεια).

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΟΧΥΡΩΜΑΤΟΣ

Φίλος μου ἀξιωματικὸς, ἀποθανὼν πρό τινων ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, μοὺ ἀφηγήθη μίαν ἡμέραν τὴν πρώτην συμπλοκὴν εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθη· ἡ διήγησις του μοὺ εἶχε προξενήσει τὴν ἐντύπωσιν, ὥστε εὐθὺς ἀμα ἔλαθα τὸν πρὸς τοῦτο καιρὸν τὴν ἐγγραψὰ ἐκ μνήμης. Ἴδου αὕτη.

α Ἐφθασα εἰς τὴν ἔδραν τοῦ συντάγματός μου τὴν 4ην Σεπτεμβρίου τὸ ἑσπέρας. Τὸν συνταγματάρχην μου εὔρον εἰς τὴν σκηνὴν του. Κατὰ πρῶτον μὲ ὑπεδέχθη ὀπωσοῦν ἀποτόμως, ἀλλ' ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὴν συστατικὴν τοῦ στρατηγοῦ Β., ἤλλαξεν ὕφος καὶ μοῦ ἀπέτεινε ὀλίγας εὐμενεῖς λέξεις.

Μὲ ἐπαρουσίασε δὲ καὶ εἰς τὸν λοχαγόν μου, ὅστις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπέστρεφεν ἐκ κατοπτέουσας.

Ὁ λοχαγὸς αὐτός, τὸν ὁποῖον μόλις ἐπρόφθασα νὰ γνωρίσω, ἦτο ὕψηλὸν ἀναστήματος, μαυριδερός, εἶχε δὲ τι τὸ τραχὺ καὶ ἀποκρουστικὸν ἢ ἐκφραστικόν του. Καταταχθεὶς ὡς στρατιώτης ἀπέκτητε τὸν βαθμὸν καὶ τὸ παράσημόν του εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης. Εἶχε φωνὴν φιλήν καὶ βραγχήν, ἡ ὁποία ἀπετέλει ἀντίθεσιν παράδοξον μὲ τὸ μέγα ἀνάστημά του. Ἐμαθα κατόπιν ὅτι τὴν φωνὴν ἐκείνην ἐχρεώσκει εἰς σφαῖραν, ἡ ὁποία τοῦ διεπέρασε τὸν θώρακα μετὰ τὴν μάχην τῆς Ἰένας.

Ὅτε ἤκουσε ὅτι ἤρχομην ἐκ τῆς σχολῆς τοῦ Fontenebleau, ἔκαμην ἓνα μορφασμὸν καὶ μοῦ εἶπε: «Ὁ ὑπολοχαγός μου ἐφρονεῦθη χθές»... Ἐκατάλαβα ὅτι ἤθελε νὰ εἶπῃ: «Σὺ θὰ μοῦ τὸν ἀναπληρώσης, καὶ δὲν μοῦ φαίνεσαι ἰκανὸς διὰ τοῦτο.» Μοῦ ἤλθεν εἰς τὸ στόμα ἀπόκρισις ὀλίγον ἐγγικτικὴ, ἀλλ' ἐκρατήθη.

Ἡ σελήνη ἐν τούτοις ἐφάνη ἀνατέλλασα ὀπισθεν τοῦ ὀχυρώματος τοῦ Σεβερίνου. Τὸ ὄχυρωμα ἦτο εἰς ἀπόστασιν δύο βολῶν κανονίου ἀπὸ τὰς σκηάς μας. Ἦτο μεγάλη ἡ σελήνη καὶ κόκκινη, καθὼς συνήθως εἶναι ὅτε ἀνατέλλει, ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἐφαίνετο πολὺ μεγαλειτέρα τοῦ συνήθους. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν αἱ γραμμὴ τοῦ ὀχυρώματος διεγράφησαν μαῦραι ἐπὶ τοῦ λαμπροῦ δίσκου τῆς σελήνης. Ἐφαίνετο ὡς ὁ κῶνος ἠφαιστείου εἰς στιγμὴν ἐκρήξεως.

Εἰς παλαιὸς στρατιώτης πλησίον μου παρετήρησε τὸ χρῶμα τῆς σελήνης: «Κατακόκκινη εἶναι ἀπόψε, εἶπε. Σημεῖον ὅτι θὰ ἰδρώσωμεν αἷμα διὰ νὰ τὸ κυριεύσωμεν αὐτὸ τὸ διαβολο-ὀχυρωμα.» Ἦμην πάντοτε προληπτικός, καὶ ὁ οἰωνὸς αὐτός, κατ' ἐκείνην ἰδίως τὴν ὥραν, μοῦ ἐπροξένησε κακὴν ἐντύπωσιν. Ἐπλάγιασα, ἀλλ' ἀδύνατον νὰ κοιμηθῶ. Ἐσηκώθην καὶ ἐπεριπάτησα ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν, παρατηρῶν τὴν ἀτελεύτητον σειρὰν τῶν φῶτων εἰς τὰ ὑψώματα πέραν τοῦ χωρίου τοῦ Σεβερίνου.

Ὅτε ἐνόμισα ὅτι ὁ ψυχρὸς ἀήρ τῆς νυκτὸς μοῦ ἐδρόσισεν ἀρκούντως τὸ αἷμα, ἐπανῆλθα πλησίον τῆς πυρᾶς. Ἐσκεπάσθην καλὰ μὲ τὸν μανδύαν μου καὶ ἐκλείσα τούς ὀφθαλμούς, ἐλπίζων ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἀνοιξῶ προτοῦ φέξῃ. Ἄλλ' ὁ ὕπνος δὲν ἤρχετο. Αἱ σκέψεις μου ἀνε-

παισθῆτως ἐτρέποντο ἐπὶ τὸ πενθιμώτερον. Ἄνελογίζομην ὅτι μεταξὺ τῶν ἑκατὸν χιλιάδων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἐκάλυπτον τὴν πεδιάδα ἐκείνην, δὲν εἶχον οὔτε ἓνα φίλον. Μοῦ ἤρχοντο εἰς τὸν νοῦν ὅσα ἤκουσα λεγόμενα περὶ τῶν χειρουργικῶν ἐγχειρίσεων εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης. Ἡ καρδία μου ἐπαλλε ὀρηκτικά. Μηχανικῶς διέθετα ἐν εἴδει θώρακος τὸ μανδύλιον καὶ τὸ χροτοφυλάκιον ἐπὶ τοῦ στήθους μου. Ἦμην κατὰκοπος, ἀπεναρκούμην ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ἀλλ' ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νέα τις σκέψις ἀπαίσιος μὲ ἐξύπνα διὰ μίας.

Ἐπὶ τέλους ἡ κόρασις ὑπερίσχυσε καὶ ἐκοιμώμην βαθέως ὅτε ἐσήμανε τὸ ἐγερτήριο. Παρετάχθημεν εἰς γραμμὴν, ἔπειτα τὰ ὄπλα ἐτοποθετήθησαν εἰς πυραμίδας, καὶ τὰ πάντα ἐφαίνοντο προαναγγέλλοντα ὅτι ἡ ἡμέρα θὰ διέελθῃ ἐν ἡσυχίᾳ.

Περὶ τὴν τρίτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ἤλθε δρομαῖος εἰς ὑπασπιστῆς φέρων διαταγὰς. Ἀμέσως ἐλάβομεν τὰ ὄπλα. Οἱ ἀκροβολισταὶ μας διεσπάρησαν εἰς τὴν πεδιάδα. Τοὺς ἤκολουθήσαμεν βραδέως καὶ μετὰ εἰκοσι λεπτὰ εἰδομεν μακρόθεν τὰς Ρωσικὰς ἐμπροσθοφυλάκας ἀποσυρομένας καὶ εἰσερχομένας εἰς τὸ ὄχυρωμα.

Μία πυροβολαρχία ἤλθε καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὰ δεξιὰ μας, μία ἄλλη εἰς τὰ ἀριστερά, ἀλλὰ καὶ αἱ δύο πολὺ πλησιέστερα εἰς τὸ ὄχυρωμα ἀπὸ ἡμᾶς. Ἦρχισαν καὶ αἱ δύο ζωηρὸν κανονοβολισμὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος ἀναπεκρίθη ἐπίσης ζωηρῶς, ἐντὸς ὀλίγου δὲ νέφη καπνοῦ ἐσκέπασαν ἐντελῶς τὸ ὄχυρωμα τοῦ Σεβερίνου.

Τὸ σύνταγμα ἐπροφυλάττετο ἐν μέρει ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν Ρώσων, χάρις εἰς τὸ ταπεινὸν ὕψωμα ὀπισθεν τοῦ ὁποῖου εὐρισκόμεθα. Αἱ σφαῖραι των, αἱ ὁποῖαι ἄλλως μᾶς ἤρχοντο σπανίως (διότι ἐπυροβόλουν κατὰ προτίμησιν κατὰ τῶν πυροβολιστῶν μας), διήρχοντο ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν μας, ἢ τὸ πολὺ ἐξετίνασσαν καθ' ἡμῶν χῶματα καὶ μικροὺς λίθους.

Ὅτε μᾶς ἐδόθη ἡ διαταγὴ νὰ προχωρήσωμεν, ὁ λοχαγός μου ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς ἐμὲ καὶ μὲ παρετήρησεν μετὰ τινος προσοχῆς, τόσον ὥστε ἠναγκάσθην νὰ στρίψω δις ἢ τρίς τὸν νεαρὸν μύστακά μου μὲ ὕφος ὅσον τὸ δυνατὸν πλέον ἀρειμάνιον. Ἄλλως, δὲν ἦμην φοβισμένος. Ὁ μόνος φόβος τὸν ὁποῖον ἠσθανόμην ἦτο μὴ ἐκληθῶ ὡς φοβούμενος, αἱ δὲ σφαῖραι αἱ ὁποῖαι ἐπιπταν ἀβλαβῶς πλησίον μας συνετέλουν εἰς τὸ νὰ διατηροῦν τὴν ἥρωϊκὴν μου ἐκείνην ἀταραξίαν. Καὶ ἐνταυτῷ εἶχα τὴν εὐάρεστον διὰ τὴν φιλοτιμίαν μου συναίσθησιν ὅτε ἦμην ἐκτειθεμένος εἰς κίνδυνον ἀληθῆ, διότι ἐπὶ τέλους εὐρισκόμην ὑπὸ τὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ, ἦμην κατευχαρι-

στημένος διὰ τὴν ἀταραξίαν μου καὶ ἀνελογιζομένην εὐαρέστως πῶς θὰ διηγηθῶ τὴν ἄλωσιν τοῦ ὀχυρώματος τοῦ Σεβερίνου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Κυρίας Β. εἰς τὰ Παρίσια.

Ὁ συνταγματάρχης διήλθεν ἑπιπτος ἐνώπιον τοῦ λόχου μας. Μοῦ ἀπέτεινε τὸν λόγον: «Αἶ, φίλε μου, σκοῦρα θὰ τὰ εὖρης σήμερον, διὰ πρώτην φοράν.»

Ἐμειδίασα μὲ ὕφος ἀρειμάνιον τινάζων τὸ μανικιόν μου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε ρίψει σκόνιν μίαν σφαῖρα πεσοῦσα εἰς ἀπόστασιν τριάκοντα βημάτων.

Οἱ Ρῶσσοι, ὡς φαίνεται, παρετήρησαν ὅτι αἱ σφαιραὶ των δὲν ἔφερον τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα, διότι τὰς ἀντικατέστησαν μὲ ὀβούζια, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο εὐκολώτερα νὰ μᾶς προσβάλλουν ἐντὸς τοῦ κοιλώματος ὅπου εὐρισκόμεθα. Ἐν τεμάχιον ὀβουζίου μου ἔρριψε ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τὸ κράνος μου καὶ ἐφόρευεν ἓνα στρατιώτην πλησίον μου.

— Καλὰ τὴν ἔχεις, μοῦ εἶπεν ὁ λοχαγός, ἐνῶ ἐσήκονα ἀπὸ κάτω τὸ κράνος μου τὴν ἐγλύττωσες διὰ σήμερον.» Ἦμην ἐγγνώσει τῆς στρατιωτικῆς ταύτης προλήψεως καθ' ἣν τὸ ἀξίωμα non bis in idem ἐφαρμόζεται εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, καθὼς καὶ εἰς τὸ δικαστήριον. Ἔθεσα ὑπερηφάνως τὸ κράνος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. «Δέν εἶνε τρόπος αὐτὸς νὰ σὲ ἀναγκάζουν νὰ χαιρετᾶς, εἶπον προσπαθήσας νὰ κάμω τὸν εὐθυμον. Ὁ ἀστεϊσμός μου ἠθεωρήθη ὑπὸ τὰς περιστάσεις ὡς ἐπιτυχής.—«Σὲ συχαίρω, ἐπανελάθεν ὁ λοχαγός. Δέν θὰ πάθης τίποτε πλέον, καὶ ἀπόψε θὰ θιοικῆς σὺ τὸν λόχον, διότι τὸ κατ' ἐμὲ ἔχω τὸ προαίσθημα ὅτι τὰ πράγματα κορώνουν. Ὅσακις ἐπληρώθην, πάντοτε ὁ ἀξιωματικὸς εἰς τὸ πλάγι μου ἐκτυπήθη ἀπὸ κούφια σφαῖραν πάντοτε δέ, ἐπρόσθεσε μὲ ταπεινοτέραν φωνήν, καὶ ὡσὰν νὰ ἐντρέπετο σχεδόν, πάντοτε τὸ ὄνομά των ἤρχιζεν ἀπὸ Π.

Ἀπεκρίθην ὡς ἄνθρωπος μὴ πιστεύων εἰς τὰ τοιαῦτα. Οἱ περισσότεροι εἰς τὴν θέσιν μου θὰ ἔκαμναν τὸ ἴδιον. Ἀλλὰ καὶ εἰς τούτους περισσοτέρους θὰ ἐπροξένουν ἐντύπωσιν ὄσσην καὶ εἰς ἐμὲ οἱ προφητικοὶ ἐκείνοι λόγοι. Ἀλλὰ νεοσύλλεκτος ἐγὼ συνηθανόμην ὅτι δέν ἠδύναμην νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς οὐδένα ἄλλον τὰς σκέψεις μου καὶ ὅτι τὸ καθῆκόν μου ἦτο νὰ ἐπιδεικνύω στωϊκὴν ἀταραξίαν.

Μετὰ ἡμίσειαν περίπου ὥραν τὸ πῦρ τῶν Ρῶσσων ἐξησθένισεν οὐσιωδῶς. Τότε ἐξήλθομεν τοῦ κοιλώματος ὅπου ἐπροφυλακτόμεθα διὰ νὰ πορευθῶμεν κατὰ τοῦ ὀχυρώματος.

Τὸ σύνταγμα μᾶς εἶχε τρεῖς λόχους· ὁ δεύτερος λόχος διετάχθη νὰ προσβῆλῃ τὸ ὀχύρωμα ἐκ τοῦ πλαγίου διὰ τῆς φάραγγος· οἱ δύο ἄλλοι λόγοι διετάχθησαν νὰ κάμουν τὴν

ἔφοδον. Ἦμην εἰς τὸν τρίτον λόχον.

Ἄμψ ἀνέβημεν τὸ μικρὸν ὕψωμα τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπροφύλαττε, ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐχαιρέτισε μὲ πυκνὸν τουφεκισμὸν ἀλλὰ δέν μᾶς ἔδραψε πολὺ. Ὁ συριγμὸς τῶν σφαιρῶν μὲ ἐξίππασε. Ἐστρεψα συχνάκις τὴν κεφαλὴν. Τοῦτο ἐπροκάλασε χαιριεντισμούς τινας ἐκ μέρους τῶν συστρατιωτῶν μου, οἱ ὁποῖοι ἦσαν πλέον ἐξωκειωμένοι μὲ αὐτὸν τὸν ἦχον.—Τὸ κάτω κάτω, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, μίαν μάχην ἐπὶ τέλους δέν εἶνε τόσον φοβερὸν πρᾶγμα!

Ἐπροχωροῦμεν τροχάδην. Προηγούντο οἱ ἀκροβολισταί. Ἐξάφνα οἱ Ρῶσσοι ἔκραξαν τρεῖς οὐρά, τρία οὐρά τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο, καὶ ἔπειτα ἐσιώπησαν καὶ δέν ἐτουφεκίζαν. «—Δέν μου ἀρέσει αὐτὴ ἡ σιωπὴ, εἶπεν ὁ λοχαγός. Δέν εἶναι καλὸν σημεῖον.»

Ἐνῶ ἐτρέχομεν, ἐσκεπτόμην ὅτι οἱ ἰδιοὶ μας ἔκαμναν πολὺν θόρυβον καὶ συνέκρινα τὰς ταραχῶδεις κραυγὰς των μὲ τὴν ἐπιβλητικὴν σιωπὴν τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐντὸς ὀλίγου ἐφθάσαμεν πρὸ τοῦ ὀχυρώματος. Αἱ σφαιραὶ μας εἶχον συντρίψει τὰ χαρακώματα καὶ ἀναστατάσει τὴν γῆν γύρω αὐτῶν. Οἱ στρατιῶται μας ὤρμησαν εἰς αὐτὰ τὰ πρόσφατα ἐρείπια κραυγάζοντες Ζήτω μὲ δύναμιν μεγαλειτέραν ἢ ὄσσην θὰ ἐδικαιοῦτό τις νὰ περιμένη ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἤδη φωνάξει τόσον πολὺ.

Ἦψωσα τοὺς ὀφθαλμούς. Ποτέ μου δέν θὰ λησμονήσω τὸ θέαμα ἐκεῖνο. Ὁ καπνὸς εἶχεν ὄλος σχεδὸν ἀνυψωθῆ καὶ ἐπεκρέματο ἐν εἶδει θόλου εἴκοσι περίπου πόδας ὑπεράνω τοῦ ὀχυρώματος. Διὰ μέσου ἀγμοῦ κυανολεῦκου διεκρίνοντο ὀπισθεν τοῦ ἡμικαταστραφέντος προχώματος οἱ Ρῶσσοι στρατιῶται, κρατοῦντες ὑψηλὰ τὸ ὄπλον, ἀκίνητοι ὡς ἀγάλματα. Μοῦ φαίνεται ὅτι τοὺς βλέπω ἀκόμη τὸν καθένα χωριστά, μὲ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν προσηλωμένον ἐπάνω μας, τὸν δὲ δεξιὸν κρυμμένον ὑπὸ τὸ ἀνυψωμένον ὄπλον. Εἰς ἐν φάτνωμα, ὀλίγους πόδας μακρὰν μου, ἓνας στρατιώτης ἴστατο πλησίον πυροβόλου κρητῶν εἰς χεῖρας θρυαλλίδα.

Ἐρρίγησα καὶ ἐνόμισα ὅτι ἦλθεν ἡ τελευταία μου ὥρα. «Τώρα θὰ χορευσομεν, ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός μου. Καλὴν νύκτα!» Ἦσαν αὐταὶ αἱ τελευταῖαι λέξεις του τὰς ὁποίας ἤκουσα.

Αἶφνης ἐντὸς τοῦ ὀχυρώματος ἀντήχησεν ὁ κρότος τῶν τυμπάνων, καὶ εἶλον διὰ μιᾶς ὄλα τὰ ὄπλα διευθυνόμενα πρὸς ἡμᾶς. Ἐβαλιστα τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἤκουσα κρότον τρομερὸν καὶ μετ' αὐτὸν ἀμέσως κραυγὰς καὶ γογγυσμούς· ἤνοιξα τοὺς ὀφθαλμούς, ἀπορῶν ὅτι ἤμην εἰσέτι ζωντανός. Τὸ ὀχύρωμα ἦτο ἐκ νέου σκεπασμένον ἀπὸ καπνόν. Γύρω μου ἐκείντο πάμπολλοι νεκροὶ καὶ πληγωμένοι. Ὁ λοχαγός μου νεκρὸς ἔμπρο-

σθέν μου μία σφαιρα είχε κατασυντρίψει τὴν κεφαλὴν του, τὰ δὲ ἐνδύματά μου ἦσαν σκεπασμένα ἀπὸ τὸ αἷμά του καὶ ἀπὸ τὰ μυζλά του. Ἐξ ὅλου τοῦ λόγου μου δὲν ἔμεναν ἐπὶ ποδὸς εἰμὴ ἐξ ἑσέως στρατιωτῶν κ' ἐγώ.

Μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτὴν ἐπῆλθε μιὰ στιγμή γενικῆς καταπλήξεως. Ὁ συνταγματάρχης, μὲ τὸ πηλίκιόν του εἰς τὴν ἄκρην τοῦ γυμνοῦ ξίφους του, ἀνῆλθε πρῶτος τὸ πρόχωμα κρυφάζων «Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ.» Ὅλοι οἱ ἐπιζώντες τὸν ἠκολουθήσαμεν. Τὰ κατόπιν δὲν τὰ ἐνθυμοῦμαι καθαρῶς. Δὲν γνωρίζω πῶς εἰσῆλθομεν ἐντὸς τοῦ ὄχυρώματος. Ἡ συμπλοκὴ ἐξηκολούθησε σῶμα πρὸς σῶμα ἐν τῷ μέσῳ καπνοῦ τόσο πυκνοῦ ὥστε δὲν ἔβλεπον ὁ εἰς τὸν ἄλλον ὑποθέτω ὅτι ἐπολέμησα κ' ἐγώ, διότι εἶδα κατόπιν τὴν σπάθην μου αἱματοφύρτον. Ἐπὶ τέλους ἤκουσα νὰ φωνάζουν Νίκη! ὁ δὲ καπνὸς ὠλιγόστευσε, ὥστε εἶδα τὰ πτώματα καὶ τὰ αἵματα, ὑπὸ τὰ ὅποια ἐκρύπτετο τὸ ἔδαφος τοῦ ὄχυρώματος. Ἰδίως τὰ πυροβόλα ἦσαν σκεπασμένα ἀπὸ σωροὺς πτωμάτων. Διακόσιοι περίπου ἄνδρες φέροντες τὴν γαλλικὴν στολὴν ἦσαν ὄρθιοι, ἄνευ τάξεως. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐγέμιζαν τὸ ὄπλον, ἄλλοι ἐσφόγγιζον τὴν λόγχην. Ἐνδεκα αἰχμηλάτοι Ρῶτσοι ἦσαν μεταξὺ αὐτῶν.

Ὁ συνταγματάρχης ἔκειτο ὑπτίως αἱματοφύρτος ἐπὶ συντετριμμένου βλητοφόρου πρὸς τὸ μέρος τῆς φάραγγος. Στρατιωτῶν τινὲς τὸν ἐπερικύκλωναν. Ἐπλησίασα κ' ἐγώ. — Ποῦ εἶναι ὁ ἀρχαιότερος λοχηγός; ἠρώτα ὁ συνταγματάρχης ἕνα λοχίαν. Ὁ λοχίας ὕψωσε ἐκφραστικώτατα τοὺς ὄμους. — Καὶ ὁ ἀρχαιότερος ὑπολοχαγός; — Ἰδοὺ ὁ κύριος ποῦ ἦλθε χθὲς, ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ λοχίας. Ὁ συνταγματάρχης ἐμειδίασε πικρῶς. — Λοιπόν, κύριε ὑπολοχαγέ, μου εἶπε, εἰσὶν ὁ διοικῶν ἐδῶ. Διάταξε ἀμέσως τὸ ὄχυροθῆ τὸ ὀπισθεν ἄνοιγμα τοῦ ὄχυρώματος, διότι ὁ ἐχθρὸς εἶναι δυνατὸς ἀκόμη. Ἀλλὰ ὁ στρατηγὸς Κ. θὰ σέ ὑποστηρίξῃ. — Συνταγματάρχα, εἶπον, εἰσθε βαρέως πληγωμένοι;

— Ὅχι παίζομεν! Ἀλλὰ ἐπήραμεν τὸ ὄχυρῶμα.

B*

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ο ΦΟΒΟΣ

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι ἐν τῇ ποιητικῇ των φαντασίᾳ ἐξ ὅλων τῶν φαινομένων τῆς φύσεως ἐδημιούργουν θεότητες, ἐπροσωποποίησαν καὶ αὐτὰ τὰ αἰσθήματα τοῦ ἀνθρώπου, μεταξὺ δ' αὐτῶν καὶ τὸ ἀνεξιχνίαστον καὶ ἀνάνδρον τοῦτο πάθος. Ἐθεώρουν τὸν φόβον ὡς κκοποιὸν τινα θεότητα καὶ προσέφερον αὐτῷ θυσίας, ὅπως τὸν ἐξευμενίσωσι καὶ τὸν ἀποδιώξωσι τῆς καρδίας τῶν στρατιωτῶν ἐν κκιρῷ πολέμου καὶ μάχης.

Ἡ σημερινὴ ὁμῶς ἐπιστήμη παραδέχεται, ὅτι ὁ φόβος εἶνε φαινόμενον ἀπορρέον ἐκ δυνάμεως ἀνεξαρτήτου ἀπὸ τῆς ἡμετέρας θελήσεως, πηγάζον δηλαδὴ ἐκ τινος ἀντανακλαστικῆς ἐνεργείας. Ἀντανακλαστικῶς δὲ λέγοντες, ἐνοοῦμεν τὴν ιδιότητα ἐκείνην τοῦ νευρικοῦ ἡμῶν συστήματος, δυνάμει τῆς ὁποίας κάμνομεν κινήσεις χωρὶς προηγουμένης ν' ἀντιληφθῶμεν ἢ νὰ αἰσθανθῶμεν τὰς ἐντυπώσεις, αἱ ὅποιαί τὰς παρήγαγον.

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι τὰ καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἡμετέρου σώματος ἐξηπλωμένα αἰσθητικὰ νεῦρα συναθροίζονται εἰς μεγαλειτέρους κλάδους καὶ ἀπολήγουσιν ἄλλα μὲν εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἄλλα δὲ εἰς τὸν νωτιαῖον μυελόν, ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου δὲ καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἀναχωροῦσι πάλιν ἄλλα νεῦρα καὶ διακλαδοῦνται εἰς ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ σώματός μας καὶ θέτουσιν αὐτὰ εἰς κίνησιν.

Ἐὰν λοιπὸν ἐγγίσωμεν ἢ ἐρεθίσωμεν καθ' ἕνα οἰονδήποτε τρόπον αἰσθητικὸν τι νεῦρον, ὁ ἐρεθισμὸς μεταβιβάζεται εἰς τὸ νευρικὸν κέντρον, εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἢ τὸν νωτιαῖον μυελόν, οὗτος δ' ἐπιτάσσει διὰ τῶν κινητικῶν νεύρων τὰ ἐρεθισθέντα ὄργανα νὰ κάμωσι τὰς ἀντιστοίχους κινήσεις.

Διπλῆς φύσεως εἶνε αἱ ἀπαντήσεις αὐταὶ τοῦ ἐγκεφάλου εἰς τοὺς ἐξώθεν προερχομένους ἐρεθισμούς, γίνονται δηλαδὴ ἢ ἐν συνειδήσει ἢ ἄνευ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν. Ἐν συνειδήσει κινήσεις εἶνε π. χ. τὸ ρίγος τὸ ὁποῖον αἰσθανόμεθα ἐξερχόμενοι ἐκ θερμοῦ δωματίου εἰς τὸν ψυχρὸν ἀέρα, ἐπειδὴ συμβαίνει, καθ' ἣν στιγμὴν αἰσθανόμεθα καὶ τὸ ψῦχος, παρομοία κινήσεις εἶνε καὶ ἡ βήξις, ἐνῶ αἱ συστολαὶ καὶ αἱ διαστολαὶ τῆς ἰριδος, ἕνεκα τοῦ πολλοῦ ἢ ὀλίγου φωτός, γίνονται ἄνευ τῆς ἡμετέρας ἐπιγνώσεως.

Αἱ φάσεις τοῦ φόβου εἶνε πολλαὶ καὶ διάφοροι: ἡ ἐκπληξις, ὁ τρόμος, ἡ δειλία καὶ ἡ φρίκη διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὸν βαθμόν, καθ' ὃν ἐσωτερικῶς, ἄνευ τῆς συνειδήσεως

Δὲν συνδέονται διὰ φιλίας ἀνὴρ καὶ γυνὴ οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ συνδεθῶσι δι' ἔρωτος.

Ὁ ἔρως καὶ ἡ φιλία ἀγαπῶνται ὡς ἀδελφοὶ ἔχοντες κληρονομίαν πρὸς διανομήν.

Ἡ νεότης δικάζει, τὸ γῆρας συγχωρεῖ.